

Architectuur in de digitale wereld

16 november 2010

David N. Jansen

Meer begrippen...

- veel van fysieke en digitale bouwkunde
 - wie heeft dit vak gevolgd? wanneer?
- voor sommigen nieuw
- voor sommigen herhaling – denk mee, vul aan

Belanghebbenden

- diverse soorten gebruikers
 - algemeen publiek
 - (gewone) medewerkers (procedure-ondersteuning)
 - financiële medewerkers (aanmaningen, boekhouding)
 - managers (strategische informatie)
 - beheerders
- indirecte gebruikers, b.v. klanten

Zijn alle belanghebbenden gebruikers?

- vergeet niet dat er andere betrokkenen zijn!
- opdrachtgever, sponsor
- aannemer
- omgeving
 - buren
 - waardeketen
 - wetgeving
 - natuurwetten

Twee processen

- normaal gebruik van het ontwikkelde systeem
 - actoren in business-proces = gebruikers
- ontwerpproces dat daarheen leidt
 - gebruikers = o.a. informatiebron
- groepen van betrokkenen overlappen en worden daarom verward

PAUZE?

positie van de architect

- architect als belanghebbende?
- middeleeuwse Kathedraal
- projectontwikkelaar
- vrije architect

Kathedraal

- een stad bouwt samen een Kathedraal
- „we zetten samen de schouders eronder”
- ideaalbeeld van Hanno Wupper:
botsende belangen ~~bestaan niet~~
 - worden verdoezeld
 - of je krijgt een basisdemokratische radenrepubliek

Kathedraal

- een stad bouwt samen een Kathedraal
- „we zetten samen de schouders eronder”
- ideaalbeeld van Hanno Wupper:
hiërarchie ~~bestaat niet~~
 - Vergadering der Gelovigen:
algemeen priesterschap aller gelovigen
(↔ kerkelijke hiërarchie)

projectontwikkelaar

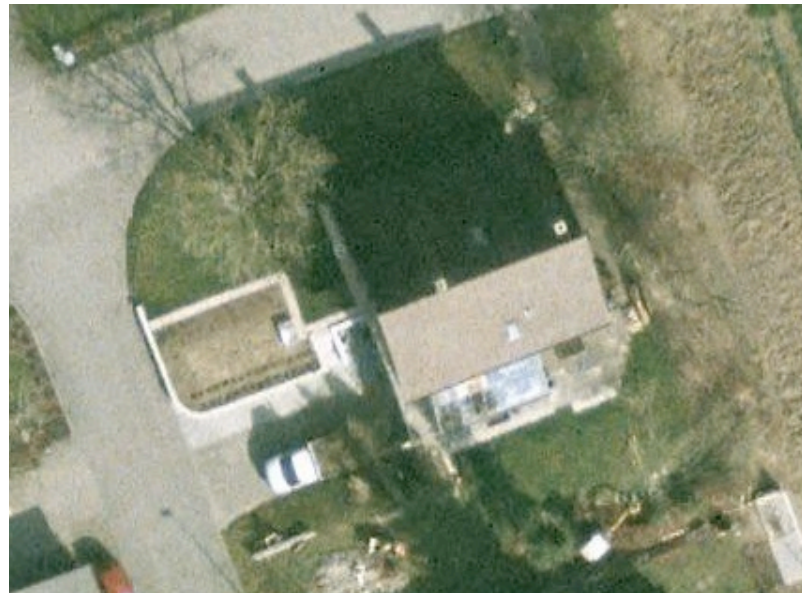
- architect is in dienst van aannemer
- bedenkt wat gebruikers zouden willen
- maakt één ontwerp
- kopieert het 100 keer

projectontwikkelaar

- architect is in dienst van aannemer
- bedenkt wat gebruikers zouden willen
- maakt één ontwerp
- kopieert het 100.000 keer
- “common off the shelf” = COTS

eigen ontwerp

- huis gebouwd door mijn ouders

- (geen huis is perfect, maar)
architect vindt onhandige delen
en bewaakt proces

vrije architect

- architect als onafhankelijke deskundige
of vrije kunstenaar
- relatie met opdrachtgever?
- Wiens brood men eet, diens woord men
spreekt:
architect dient toch vooral zijn broodheer
- maar moet ook letten op zijn goede naam
– garandeert volgende opdracht

PAUZE?

Principes

- fundament, grondslag van de architectuur
- hier gaan we niet achter terug
- d.w.z. niet verder hinterfragte axioma's

- (evtl. wel discussie tijdens zoeken naar principes)

Ontwerp en regels

- ontwerp
 - van systeem
 - van gebruiksregels
- afgeleid uit principes
 - wat doen systeemonderdelen/regels zonder relatie met principe?

gebruiksregels

- systeem werkt alleen goed als het op de juiste manier gebruikt wordt:
 - Context + Behandeling → Effect
 - Behandeling = systeem + regels!
- Wie is verantwoordelijk voor regels?

randvoorwaarden

- richtlijnen, wetgeving e.d.
- status lijkt op die van principe,
- maar is niet zelfgekozen

aspecten van architectuur

- wat hebben jullie hierover al geleerd en waarover zal ik nog iets vertellen?
 - communicatie
 - materiaalkunde
 - ontwerp
 - vormgeving
 - menselijke maat
 - theorie
 - geschiedenis
 - modelleren